

Vervolgoverleg Leonardtunnel

di 21/05/24 om 13u30

Genodigden: Vlaamse en Brusselse gemeenten en Brussels en Waals gewest

Aanwezigen:

AWV Wegen en Verkeer Vlaams-Brabant: Anne-Séverine Poupeleer, Kylie Joly, Fabien Stiénon, Anton De Coster, Siel De Mesmaecker

Kab. Peeters: Ken Watzeels

Kab. Van den Brandt: /

SPW: Thibault Draye

Brussel Mobiel: Lucas Le Marchand, Paul Plak (Agora)

PZ Montgomery: Serge Davignon

Wezembeek-Oppem: Boucau-Mineur Fabienne, Petit Frédéric

Woluwe-Saint-Pierre: Riné Michaël, De Vadder Vincent

Oudergem: Matthieu Pillois

Hoeilaart: Pieter Muyltermans

Overijse: Peter Lombaert, Hans Verhaegen

Woluwe Saint-Lambert: Frédéric Denys

Kraainem: Forton Jonny

Verslag:

Werkbezoek

Rondleiding op de werf door de projectmanager Kylie Joly met toelichting van de werken van de voorbije twee verlengde weekends waarbij een vijzeloperatie van de tunnel plaatsvond. Dit ter vervanging van de steunpunten. Deze delicate opdracht is binnen de voorziene termijn tot een goed einde gebracht. Telkens werden zoals voorzien na het weekend, respectievelijk op maandag 13 mei en dinsdag 21 mei 's morgens voor de ochtendspits, de tunnel terug vrijgegeven aan het verkeer.

Informatiedeling

Anne-Séverine Poupeleer heet iedereen welkom voor deze 3de terugkoppeling naar de partners. Het is belangrijk om iedereen geïnformeerd te houden van de verdere ontwikkelingen, acties en de planning. De technische aspecten worden aansluitend aan het werkbezoek toegelicht. Tevens worden de acties op vlak van communicatie toegelicht. We zetten in op een nauwe samenwerking en open communicatie. Alle partners krijgen nadien ook de presentatie samen met dit verslag toegestuurd.

Agenda

(zie extra duiding in bijgevoegde presentatie):

1. Terugblik op verkeer
2. Terugblik op vijzelwerken verlengd weekend Hemelvaartweekend
3. Terugblik op vijzelwerken verlengd weekend Pinksteren
4. Acties Openbaar Vervoer
5. Planning
6. Communicatie acties
7. Vragen

Vragen

- Terugblik hinder vijzelweekend:
Hoeilaart geeft aan toch meer verkeer op het onderliggend wegennet te hebben ondernomen in de weekends, ondanks beperkte file buitenring.
- Terugblik 13-17 mei:
Hoeilaart haalt aan dat als één rijstrook wordt afgesloten het verkeer van de andere strook door Hoeilaart lijkt te gaan, ook buiten spits.
AWV haalt aan dat rond de gehele ring er fileproblematiek is door het samengaan van heel veel werven van diverse partijen.
Andere gemeenten pikken in, het zijn zeer drukke tijden geweest op de weg door alle werkzaamheden.
Aandacht dient te gaan naar mogelijks gevaar aan filevorming aan afritten waar verkeer alternatieven zoekt.
- NMBS:
Er zijn via overleg met NMBS extra treinen en extra wagons bekomen (zie slides). Dit wordt als zeer positief ervaren door de partners.
Gemeenten vragen om nog meer treinen te voorzien (S-lijnen/ Versterking van de lijn Ottignies-Brussel Luxemburg is voorgesteld), en ook na de voorziene periode van 13 mei tot 28 juni.
AWV heeft die vraag al gesteld, maar de NMBS wenst eerst de huidige bijkomende inzet te evalueren en heeft ook al pro-actief meegegeven dat het in de zomermaanden niet zo evident zal zijn om dit waar te maken gegeven de personeelskrapte in die maanden (wegens verlofperiode ook voor eigen personeel).
- Werforganisatie
Hoeilaart is positief dat er verder terug op 2 rijstroken verkeer zal mogelijk zijn.
- Planning: Werken asfaltering (sept-begin 25):
Hoeilaart haalt zorg aan van fileopbouw afrit Groenendaal en mogelijke consequenties.
AWV haalt aan deze zaken te zullen bekijken als fileopbouw zich voordoet, daar de mogelijke alternatieven ook geen goede oplossing zijn. Het is een evenwicht zoeken naar het minst slechte. Het verkeer moet ergens heen, men kan het niet doen verdwijnen al wordt er maximaal ingezet op ontrading en sensibilisering richting alternatieve modi. Deze effort wordt verder gezet.
- Planning duurtijd werken eind 2024
Oudergem vraagt of er al zicht is op de verder planning van de werken na de zomer.
AWV geeft aan dat er zoveel onzekere factoren zijn zoals het weer en de onvoorziene technische elementen die nog kunnen naar boven komen bij de renovatie van de vloerplaat dat dit momenteel nog niet in te schatten is.
Vanuit kabinet Peeters wordt aangegeven dat het een inschatting blijft vanuit een 'happy flow' en dat het concreet af te wachten is of er 'unhappy flow' op ons afkomt of niet.
- Planning: Werkschema
Sint-Pieters-Woluwe vraagt waarom er niet 7/7 24/24 kan gewerkt worden.
De vraag om het regime op te trekken is al ter harte genomen en er is ondertussen extra geschakeld overdag en in het weekend op zaterdagen, maar daarmee zit de aannemer aan het maximaal haalbare. De veiligheid moet ten allen tijde kunnen gegarandeerd blijven.
Vanuit kabinet Peeters wordt bijkomend aangehaald dat 24/7 werken het rendement niet ten goede komt als er nog verder druk wordt opgevoerd om volcontinu te werken, en herhaalt dat de veiligheid van de arbeiders altijd voorop moet staan.
- Eenheidsticket openbaar vervoer
Overijse doet het voorstel voor uitbreiding eenheidsticket VO: vraag om alle betrokken gemeenten te laten samenwerken voor een gezamenlijke visie/vraag te sturen naar ministers. Ontwerpbrief wordt opgemaakt door Overijse.

Vanuit kabinet Peeters wordt aangegeven dat hiervoor andere fora beter geschikt zijn (Minder Hinder werken aan de ring, vervoerregio's,...). Dit gaat veel breder dan de werf van de Leonardtunnel (zowel in tijd als in ruimte).

- Eén rijstrook aan VIE
Vraag vanuit de politie of dit geen bottleneck vormt voor het verkeer, om het verkeer op één rijstrook te zetten en 10m verderop weer op twee rijstroken.
Vanuit Sint-Pieters-Woluwe en vanuit Brussel Mobiel wordt aangegeven dat dit omwille van lokale voetgangersoversteek is (verkeersveiligheid), maar dat dit geen effect heeft op de algemene doorstroming. Verderop is er immers een volgende bottleneck aan het kruispunt. Het is dus gewoon een verschuiving.
AWV bevestigt dat de reistijd hierdoor niet wordt verlengd, en zal dit mee blijven opvolgen
Politie is akkoord met de extra duiding.
- Geen uitstel werken MIVB
Duiding werd vorig overleg reeds gegeven en hernomen. De werken gebeuren op de 3de rijstrook en hebben minder impact, enkel voor de bus die in de file kan komen te staan. Echter daar tegenover staat dat de sporen in zo een slechte staat zijn dat er al onderbrekingen zijn geweest (door tram ontsporing) wat de urgentie alleen nog maar verhoogd.
- Osiris platform
Oudergem vraagt waarom de werken nu nog in Osiris werden ingegeven voor goedkeuring.
AWV geeft aan dat op de coördinatievergadering aan AWV werd gevraagd om voor de volledigheid de aanvraag alsnog nog eens te doen maar nu via het platform Osiris. AWV heeft zich bereid getoond en het nogmaals meegegeven via dat kanaal als antwoord op die vraag. Het zou om een formaliteit gaan.
Brussel Mobiel verduidelijkt dat wanneer er een werf met een kleine of grote invloed op het openbaar domein gestart wordt deze via een aanvraag ter goedkeuring ingediend dient te worden via het platform Osiris, en dit voor alle werken op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Dit is een standaard procedure. Dit is ook de flow om automatisch op de agenda te komen van het overleg.
- Brussel Mobiel
Paul Plak vraagt in naam van BM om alle vragen of opportuniteiten die er zijn aan hem door te geven dan kunnen ze meegenomen worden bij het inplannen van werken in BHG.
Watermaalbosvoorde geeft aan dat er kennelijk nog omleidingen worden aangegeven op de digitale borden van BM boven een tunnel ondanks de afspraak om de omleidingen via WBV te schrappen. BM zal het nakijken en laten verwijderen.
Politie haalt nog elementen aan aangaan de flow rond Herman Debroux. BM neemt het verder mee op.
- Optie om busbaan E411 open te stellen voor car-sharing
AWV geeft aan dat de vraag lopende is, zodra er uitsluitel komt wordt hierover gecommuniceerd.
- Carpoolparkings
AWV geeft aan dat de carpoolparkings die doorgegeven zijn gecommuniceerd zijn om weggebruikers aan te zetten tot alternatieve vervoersmodi. Ook de borden maken de weggebruikers er attent op.
- Communicatie
AWV doet oproep om voorstellen of noden rond communicatie acties door te geven.
Na de laatste briefing zijn er geen voorstellen van gemeenten ontvangen.

Rapport en français

Visite de Chantier

Visite de chantier guidée par la chef de projet Kylie Joly, avec explications sur les travaux effectués durant les deux derniers week-ends prolongés, impliquant une opération de levage du tunnel pour remplacer les appuis. Cette tâche délicate a été menée à bien dans le délai prévu. Comme prévu, le tunnel a été rouvert au trafic le lundi 13 mai et le mardi 21 mai au matin avant l'heure de pointe.

Partage d'Informations

Anne-Séverine Poupeleer souhaite la bienvenue à toutes et à tous pour ce troisième retour d'information aux partenaires. Il est important de tenir tout le monde informé des développements futurs, des actions et de la planification. Les aspects techniques seront expliqués à la suite de la visite de chantier. Les actions de communication seront également présentées. Nous nous concentrons sur une collaboration étroite et une communication ouverte. Tous les partenaires recevront ensuite la présentation avec ce rapport.

Ordre du Jour

(voir les détails supplémentaires dans la présentation jointe) :

1. Retour sur le trafic
2. Retour sur les travaux de levage pendant le week-end prolongé de l'Ascension
3. Retour sur les travaux de levage pendant le week-end prolongé de la Pentecôte
4. Actions des Transports en Commun
5. Planification
6. Actions de Communication
7. Questions

Questions

- Observations des perturbations pendant le week-end de levage: Hoeilaart signale avoir constaté plus de trafic sur le réseau routier local durant les week-ends, malgré les embouteillages limités sur le ring extérieur.
- retour du 13-17 mai: Hoeilaart note que lorsqu'une voie est fermée, le trafic semble se rediriger par Hoeilaart, même en dehors des heures de pointe.
- AWV indique que les embouteillages autour du ring sont dus à la convergence de nombreux chantiers de divers intervenants. D'autres communes confirment que la circulation a été très dense en raison de tous les travaux. Il est important de surveiller les formations de files aux sorties où les conducteurs cherchent des alternatives.
- NMBS: Grâce aux concertations avec la SNCB, des trains et wagons supplémentaires ont été mis en place (voir les diapositives). Les partenaires considèrent cela comme très positif. Les communes demandent encore plus de trains (lignes S/ Renforcement de la ligne Ottignies-Brux. Lux a été suggéré), même après la période prévue du 13 mai au 28 juin. AWV a déjà fait cette demande, mais la SNCB souhaite d'abord évaluer les ajouts actuels et a prévenu que cela pourrait être difficile à réaliser pendant les mois d'été en raison de la pénurie de personnel (période de vacances pour leur propre personnel).
- Organisation du chantier: Hoeilaart est satisfait que la circulation sur deux voies sera rétablie.
- Planification: Travaux d'asphaltage (septembre-début 2025) : Hoeilaart s'inquiète de la formation d'embouteillages à la sortie Groenendaal et des conséquences potentielles sur le réseau local. AWV indique qu'ils évalueront la

situation si les embouteillages se forment, car les alternatives possibles ne sont pas non plus de bonnes solutions. Il s'agit de trouver un équilibre pour le moindre mal. Le trafic doit aller quelque part, on ne peut pas le faire disparaître même si des efforts maximum sont faits pour dissuader et sensibiliser à l'utilisation de modes alternatifs. Ces efforts se poursuivront

- Durée des travaux jusqu'à fin 2024
Auderghem demande s'il y a déjà une vue d'ensemble de la planification des travaux après l'été. AWV indique qu'il y a trop de facteurs d'incertitude comme la météo et les éléments techniques imprévus qui pourraient survenir lors de la rénovation de la dalle pour l'estimer pour le moment.
- Planification: Schéma de travail:
Woluwe-Saint-Pierre demande pourquoi il n'est pas possible de travailler 7 jours sur 7, 24 heures sur 24. La demande d'augmenter le régime a déjà été prise en compte et des équipes supplémentaires ont été mises en place pendant la journée et le week-end le samedi, mais cela correspond au maximum réalisable pour l'entrepreneur. La sécurité doit toujours être garantie.
Le cabinet Peeters souligne en outre que le travail en continu 24/7 ne serait pas bénéfique pour le rendement si la pression pour travailler sans interruption continue d'augmenter, et réaffirme que la sécurité des travailleurs doit toujours primer
- Ticket unique transport public (TB)
Overijse propose d'élargir le ticket unique TB et demande à toutes les communes concernées de collaborer pour envoyer une vision/demande commune aux ministres. Overijse préparera une lettre. Le cabinet Peeters indique que d'autres forums sont mieux adaptés pour cela (Travaux Moins Gênants sur le ring, régions de transport, ...). Cela va bien au-delà du chantier du tunnel Léonard (tant dans le temps que dans l'espace).
- Une voie au VIE
La police demande si cela ne constitue pas un goulot d'étranglement pour le trafic, de passer à une voie pour revenir à deux voies 10 mètres plus loin. Woluwe-Saint-Pierre et Bruxelles Mobilité indiquent que cela est dû à la traversée locale des piétons (sécurité routière), mais que cela n'affecte pas le flux général. Plus loin, il y a déjà un autre goulot d'étranglement au carrefour. C'est donc juste un déplacement du problème. AWV confirme que le temps de trajet n'est pas allongé et continuera à surveiller cela. La police est d'accord avec cette explication supplémentaire.
- Pas de report des travaux STIB:
Explication donnée lors de la réunion précédente et reprise. Les travaux se déroulent sur la troisième voie et ont moins d'impact, sauf pour le bus qui peut se retrouver dans les embouteillages. Cependant, les rails sont dans un tel état que des interruptions ont déjà eu lieu (déraillement de tram), ce qui ne fait qu'augmenter l'urgence.
- Plateforme Osiris:
Auderghem demande pourquoi les travaux ont encore été introduits pour approbation sur Osiris. AWV indique que lors de la réunion de coordination, Olivier Van Craenenbroek a demandé à AWV de soumettre la demande à nouveau via la plateforme Osiris. AWV a accepté et l'a fait comme demandé. Cela devrait être une formalité. Bruxelles Mobilité clarifie que tout chantier ayant une influence sur le domaine public doit être soumis pour approbation via la plateforme Osiris dans la Région de Bruxelles-Capitale. C'est une procédure standard. C'est aussi le moyen de figurer automatiquement à l'ordre du jour de la réunion.
- Bruxelles Mobilité:
Paul Plak demande au nom de BM de lui transmettre toutes les questions ou opportunités qui se présentent afin qu'elles puissent être prises en compte lors de la planification des travaux dans la Région de Bruxelles-Capitale. Watermael-Boitsfort indique que des déviations sont encore affichées sur les panneaux numériques de BM au-dessus d'un tunnel malgré l'accord de les supprimer via WBV. BM vérifiera et

supprimera les déviations. La police soulève encore des points concernant la fluidité du trafic autour de Hermann Debroux. BM prendra cela en compte

- Option de ouverture de la voie de bus E411 pour le covoiturage:
AWV indique que la question est en cours et qu'une fois la réponse obtenue, une communication sera faite à ce sujet
- Parking de covoiturage:
AWV indique que les parkings de covoiturage communiqués ont été signalés pour encourager les usagers de la route à utiliser des modes de transport alternatifs. Les panneaux attirent également l'attention des usagers de la route sur ces parking.
- Communication:
AWV lance un appel pour des propositions ou des besoins concernant des actions de communication. Après le dernier briefing, aucune proposition des communes n'a été reçue